

prima instanță – V. Pruteanu, A. Gavriliță, L. Popova
Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu,

emisă în cadrul pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Eșanu Tamara împotriva lui Sîngerevschi Mihail, banca comercială ”Moldindconbank” societate pe acțiuni, filiala Centru privind recunoașterea dreptului de proprietate și radierea gajului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care s-a scutit parțial apelanta Eșanu Tamara de la plata taxei de stat în mărime de 2680 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 01 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 20 mai 2015 avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîngerevschi Mihail, banca comercială ”Moldindconbak” societate pe acțiuni, filiala Centru prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate a dnei Eșanu Tamara asupra combinei agricole clas 114, număr de înregistrare ORB 895, anul producerii 1994, număr motor 108934, număr șasiu 14200185, certificat de înmatriculare 073057 din 15 iunie 2007, radierea gajului instituit asupra combinei agricole clas 114, număr de înregistrare ORB 895, anul producerii 1994, număr motor 108934, număr șasiu 14200185, cerificat de înmatriculare 073057 din 15 iunie 2007.

În motivarea cererii de chamare în judecată a indicat că, la 05 octombrie 1979 Eșanu Tamara a încheiat căsătoria cu Eșanu Ion și împreună au dus o gospodărie comună.

La 19 decembrie 2014 Eșanu Ion a decedat, iar Eșanu Tamara a continuat gestionarea bunurilor deținute în proprietate comună în devălmășie cu soțul său Eșanu Ion.

Printre bunurile deținute de Eșanu Tamara se numără și combina agricolă clas 114, număr de înregistrare ORB 895, anul producerii 1994, număr motor 108934, număr șasiu 14200185, cerificat de înmatriculare 073057 din 15 iunie 2007.

Pentru cumpărarea acestui bun familia Ion și Tamara Eșanu i-au achitat lui Sîngerevschi Mihail în anul 2007 suma de 25 000 euro, iar Sîngerevschi Mihail le-a transmis-o în proprietate.

Pe parcursul perioadei 2007-2010 familia lui Ion și Tamara Eșanu a posedat și a utilizat combine ca un bun proprietar.

În februarie 2010 Eșanu Ion a fost informat de executorul judecătoresc că urmează să transmită Combina către banca comercială "Moldindconbank" societatea pe acțiuni în baza ordonanței judecătorești.

Eșanu Ion a contestat ordonanța judecătorească emisă de Judecătoria Economică de Circumscripție, obiecțiile fiind admise, iar executarea ordonanței suspendată.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 17 mai 2010 s-a dispus anularea ordonanței judecătorești din 18 mai 2009 cu explicarea necesității de examinare a cauzei în procedură contencioasă.

Astfel, familia lui Ion și Tamara Eșanu posedă combina respectivă de 7 ani și au hotărât să-și înregistreze dreptul de proprietate.

Însă Sîngerevschi Mihail este plecat de pe teritoriul Republicii Moldova, iar locul aflării lui nu este cunoscut, iar banca comercială "Moldindconbank" societatea pe acțiuni refuză radierea gajului (f.d. 4,5).

Prin Hotărârea din 01 martie 2016 Judecătoria Centru, mun. Chișinău a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Eșanu Tamara împotriva Sîngerevschi Mihail, banca comercială "Moldindconbank" societate pe acțiuni, filiala Centru privind recunoașterea dreptului de proprietate și radierea gajului ca fiind neîntemeiată (f.d. 35).

La 29 martie 2016 avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 40, 41).

Prin încheierea din 26 septembrie 2016 Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel.

S-a acordat apelantei termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 4 680 lei și prezentarea apelului motivat pînă la ședința de judecată (f.d. 55,56).

La 08 noiembrie 2016 avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat (f.d. 61,62).

Prin încheierea din 09 noiembrie 2016 Curtea de Apel Chișinău a scutit parțial apelanta Eșanu Tamara de la plata taxei de stat în mărime de 2680 lei la depunerea cererii de apel (f.d.67).

La 24 noiembrie 2016 avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea parțială a încheierii Curții de Apel Bălți Chișinău din 09 noiembrie 2016, în partea admiterea parțială a cererii de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Eșanu Tamara și dispunerea scutirii Tamarei Eșanu de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 martie 2016.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, Curtea de Apel Chișinău nu a examinat obiectiv circumstanțele invocate în cererea de scutire de la plata atxei de stat și motivele certe care o împiedică pe Eșanu Tamara să achite taxa de stat.

Astfel, instanța de apel la examinarea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, nu a luat în considerație faptul că soțul dnei

Eșanu Tamara a decedat și la moment nu dispune de posibilitatea de a achita taxa de stat impusă conform Legii taxei de stat, pentru că nu are un loc de muncă iar pensia pentru limită de vîrstă este unica sursă de venit.

De asemenea, au motivat că, instanța s-a redus la declarația că apelantul nu a prezentat înscrisuri ce ar dovedi imposibilitatea achitării taxei de stat, fără a motiva admiterea parțială a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În final a invocat că, prin admiterea parțială a cererii de la scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea cererii de apel instanța a îngădit dreptul Tamarei Eșanu de acces liber la justiție, dreptul la folosirea căilor de atac și dreptul la un recurs efectiv (f.d.74-76).

Cu referire la termenul de depunere a cererii de recurs, Curtea relevă că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 09 noiembrie 2016.

Cererea de recurs a fost depusă la 24 noiembrie 2016, respectiv, recursul se consideră depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet de 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin.1 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Articolul 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Potrivit jurisprudenței CEDO constante, „dreptul la o instanță“ nu este absolut. El se pretează unor limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare din partea statului care poate să aleagă mijloacele pe care sa le utilizeze în acest scop. În aceasta privință, Curtea reamintește ca ea nu a exclus niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natura financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavsky mentionata mai sus, p. 80–81, §§ 61 și următoarele, și Kreuz mentionata mai sus, § 59).

În ciuda marjei de apreciere de care dispune statul în materie, Curtea subliniază ca o limitare a accesului la o instanță nu este conformă art. 6 § 1 decât dacă are un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Kreuz menționată mai sus, §55).

În conformitate cu art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este

scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În cazul în care reclamantul solicită scutirea parțială sau totală, amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat, se va emite o încheiere motivată pentru soluționarea acestei probleme, care este susceptibilă de recurs (art.99 C.P.C.). În partea motivată a încheierii de soluționare a problemelor legate de taxa de stat se vor indica motivele de fapt și de drept care au condus la respectiva soluție.

Respectiv, instanța de judecată examinează scutirea de la plata taxei de stat, în funcție de probele prezentate de parte solicitată.

În speță, recurenta a indicat ca motive de scutire de la plata taxei de stat, faptul că, soțul acesteia a decedat și că la moment este pensionară pentru limită de vîrstă, pensia fiind unica sursă de venit.

Totodată, potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău, anume motivul că recurenta este pensionară a servit drept motiv de scutire parțială de la plata taxei de stat, în rest recurenta nu a prezentat probe suplimentare cu privire la lipsa veniturilor.

Luînd în considerație cele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție urmează să respingă cererea de recurs cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art.428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Victor Brînză în interesele Tamarei Eșanu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care s-a scutit parțial apelanta Eșanu Tamara de la plata taxei de stat în mărime de 2680 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 martie 2016.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

